

Ecset és zongora

2010 május 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Tizenegy kilométerre északra található a volt Sopron vármegyei Doborján (Raiding) Felsőpulyától. Ez a ma

kilencszáz lelkes, csinos kis település Liszt Ferenc szülőfaluja. A szülőházat nem nehéz megtalálni, itt minden nyílt arra mutat. A kovácsoltvas bejárati kapu fölött Madonna-szobor és latin nyelvű felirat látható, amely arra emlékeztet, hogy az épület egykoron az Esterházy-birtokhoz tartozott.

Liszt Ferenc édesapja, Liszt Ádám 1798-tól volt az Esterházy család gazdatisztje. A doborjáni uradalomba három évvel az egyetlen fiú megszületése előtt, 1808-ban került. A zeneileg művelt édesapa volt Liszt Ferenc első zongoratanára. Az alig hatéves fiú rendkívüli zenei tehetséget mutatott, amelyet atyja igyekezett pénzzel is kibontakoztatni. A kis Liszt kilencéves korában már föllépett nyilvános hangversenyen Sopronban. Ezután Pozsonyban mutatta be játékát, ahol olyan sikert aratott, hogy a magyar férfiak közül ketten azonnal vállalkoztak arra, hogy a fiatal művész tanulmányainak összes költségét fedezik.

A „mosoni háromszögben”, mintegy negyven-ötven kilométer távolságban egymástól több híres zeneszerző is született: Josef és Michael Haydn, Joachim József, Mosonyi Mihály, Dohnányi Ernő és Liszt Ferenc. „Keresem az okát – írja Békefi Ernő Liszt családjáról szóló kis könyvében –, hogyan lehetséges az, hogy erről az aránylag kis területről ennyi neves művész került ki. Mit adtak ezek az egyszerű német községek Magyarországnak, sőt az egész világnak?” A rejtély kulcsa, amely ma nagyon megszívlelendő, az iskolai, de még inkább az iskolán kívüli zenei nevelésben van. Mert festőnek, íróknak elég egy ceruza, egy ecset, egy toll és papír. De „egy zenei tehetség feltétlenül elkallódik, ha nem sikerül részére valamilyen zenekari hangszert szerezni, és ha nem akad valaki, aki a zenetanítást végzi, és a zenei fejlődést irányítja. Ezt tudták már kétszáz évvel ezelőtt is! Éppen ezért voltak a Moson megyei plébániáknak tartalék hangszerei. A zenetanulást az iskolamester vezette. Ha a növendék annyira haladt, hogy szólamát el tudta játszani, bekerült az együttesbe. Zenei érzéke csak itt fejlődött igazán, amikor különböző időkben és különböző magasságban megszólaló hangzatokat, szólamokat hallott. A Moson megyéből és környékéről származó zeneművészek túlnyomó részben így indultak el pályájukon. Josef és Michael Haydn, a rohraui falusi bognár két fia a rohraui iskolamesternél szerezte meg a zenei alapot. A boldogasszonyi szegény szűcs fia (nagyapja is szűcs volt), Brandt-Mosonyi Mihály a zenei alapot a boldogasszonyi iskolamesternél szerezte. Autodidakta volt, olyan alapot kapott, amelyre önszorgalomból építette a magasabb tudást. Joachim József, a köpcsenyi szatócs fia a köpcsenyi iskolamesternél szerezte a zenei alapot.” (Liszt nagyapja is itt volt iskolamester.)

Elmondhatjuk, hogy az ő áldozatos munkájuk ma is példaértékű. De nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a végső eredményhez még valaki kellett: a pártoló, a segítő, a mecénás. Liszt Ferenc tanulmányait két gróf, Szapáry és Amadé Tádé fedezte.

Móser Zoltán, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD

A trianoni győzeletről tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló